

Роль і значення педагогічних кадрів у професійній освіті в Україні

Шевчук Олена Миколаївна

викладач, кафедра кінезіології та фізкультурно-спортивної реабілітації
Національний університет фізичного виховання і спорту України, м. Київ, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-7711-9697>

Прийнято: 23.01.24 | Опубліковано: 29.02.24

Анотація: У професійній освіті в Україні педагогічні працівники відіграють важливу роль, оскільки вони сприяють формуванню професійних навичок майбутніх фахівців і їх готовності до працевлаштування. Вони не лише передають знання, але і сприяють розвитку практичних умінь, необхідних для успішного вступу на ринок праці. В умовах глобалізації підготовка педагогів є фундаментальною складовою процесу культурного перевизначення та курсу на євроінтеграцію. Мета представленої роботи – визначити основні перспективи та тенденції щодо ролі і значення підготовки педагогічних кадрів в Україні. Одним з ключових елементів глобалізації є культурний обмін між країнами. В умовах посилення цього процесу, дуже важливо, щоб педагогічні кадри закладів вищої освіти були підготовлені до роботи в міжнародному середовищі. Методом літературного аналізу розкрито ключові завдання роботи. Результати роботи показали, що забезпечення європейського виміру в підготовці педагогічних кадрів для професійної освіти передбачає розвиток міжкультурної компетентності учасників освітнього процесу, а також впровадження у програми навчання відповідних дисциплін та курсів, спрямованих на зближення різних культур та традицій. Однією з перспектив підготовки педагогічних кадрів є активне впровадження мовної політики, яка сприятиме розвитку мовної компетентності викладачів та здобувачів освіти, а також забезпечить можливість спілкування у міжнародному середовищі. Водночас важливою є реалізація міжнародних проєктів і програм обміну для педагогічних кадрів, які дозволять викладачам отримати нові знання й досвід у сфері освіти та обмінятися культурними цінностями з колегами з інших країн. Висноуємо, що підготовка педагогічних кадрів з європейським виміром має стати пріоритетом для закладів освіти України, щоб забезпечити високу якість навчання та підготовку спеціалістів, які будуть готові працювати в умовах глобалізації та культурного різноманіття. Загальноєвропейські принципи здобуття навичок та кваліфікації педагогів дозволять поглибити аргументацію щодо української системи навчання і запропонувати нові рішення та перспективи.

Ключові слова: кваліфікаційні кадри, професійне зростання, безперервний розвиток, мобільність, методика та технології навчання.

The role and importance of teaching staff in vocational education in Ukraine

Olena Shevchuk

Abstract: *In professional education in Ukraine, educators play an important role as they contribute to the development of professional skills of future specialists and their readiness for employment. They not only impart knowledge but also facilitate the development of practical skills necessary for successful entry into the job market. In the context of globalization, ensuring the European dimension in the training of educators is a fundamental component of the process of cultural redefinition and the course towards European integration. The goal of this work is to identify the main perspectives and trends regarding the role and significance of training educators in Ukraine. One of the key components of globalization is cultural exchange between countries. In the intensification of this process, it is crucial for educational personnel to be prepared to work in an international environment. Method – through a literary analysis, key tasks of the work are revealed. The results show that ensuring the European dimension in the training of educators for professional education involves the development of intercultural competence among participants in the educational process, as well as the integration of relevant disciplines and courses in the curriculum aimed at bringing together different cultures and traditions. One perspective in the training of educators is the active implementation of language policy, which will promote the development of language competence among instructors and students, as well as facilitate communication in an international environment. It is also important to implement international projects and exchange programs for educators, which will allow instructors to gain new knowledge and experience in the field of education and exchange cultural values with colleagues from other countries. In conclusion, training educators with a European dimension should become a priority for educational institutions in Ukraine to ensure a high quality of education and the preparation of professionals who are ready to work in the conditions of globalization and cultural diversity. Embracing the pan-European principles of skills training and qualification of educators will deepen the argumentation regarding the Ukrainian education system and offer new solutions and perspectives.*

Keywords: *qualification of personnel, professional growth, continuous development, mobility, training methods and technologies.*

Вступ. Важливими принципами підготовки педагогічних кадрів є стандарти якості, безперервний професійний розвиток, мобільність і партнерство із закладами вищої освіти. Ці принципи сприяють популяризації професії педагогів і визнанню їхньої ролі у формуванні цінностей здобувачів освіти. Мета полягає в тому, щоб майбутні педагоги демонстрували високий рівень підготовки і отримували відповідну винагороду за свою працю. Для досягнення цієї мети потрібно розвивати ефективні програми підготовки педагогічних кадрів, сприяти їхньому постійному професійному зростанню через участь у семінарах, тренінгах та майстер-класах. Також важливо створювати умови для їх мобільності, аби вони могли опановувати нові методики та технології навчання, обмінюватись досвідом з колегами із інших закладів освіти. Партнерство із закладом освіти є необхідним для ефективного навчання. Майбутні педагоги повинні співпрацювати з адміністрацією та громадськістю, щоб створити сприятливу атмосферу для навчання і розвитку кожного здобувача освіти.

Отож, важливо постійно підтримувати і розвивати професійну культуру педагогічних кадрів, надавати їм можливість безперервно вдосконалюватися і бути учасниками прогресивних педагогічних процесів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Система освіти України перейшла до процесу формування педагогічних кадрів шляхом створення закладів, що

спеціалізуються на підготовці викладачів для професійної освіти [1]. Європейські настанови про професіоналізацію майбутніх спеціалістів та підвищення їх соціального статусу призвели до перегляду системи підготовки педагогічних кадрів з метою забезпечення рівних можливостей для їхнього соціального та професійного успіху [2]. Педагогічні фахові коледжі з чітко визначеною місією стали вигідним рішенням для початкової підготовки в системі короткострокової вищої освіти [3]. Проте у дослідженні М. Вовк відзначається, що в регіонах, де немає факультетів психології та педагогічних наук, збільшення кількості педагогів цієї категорії призвело до знецінення іміджу педагогів [4, с. 153]. Незважаючи на це, слід зазначити позитивні результати у цій площині, де фахові коледжі мають партнерські відносини із іншими закладами вищої освіти.

Отже, зміна підготовки педагогічних кадрів у професійній освіті в Україні є невідворотною. Нові вимоги до педагогічних кадрів, впровадження інноваційних методів навчання, а також трансформація алгоритмів професійної підготовки вимагає від університетів і закладів вищої освіти перегляду курсів, програм та підходів до навчання. Необхідно оновлювати навчальні плани, включати в них сучасні технології, методи навчання та оцінки знань. Також важливо підвищувати рівень кваліфікації викладачів, залучати до навчання практикуючих фахівців з відповідним досвідом.

Реформування процесу здобуття педагогічних спеціальностей у професійній освіті є важливим аспектом у впровадженні нової моделі освіти в Україні і сприятиме підвищенню якості підготовки фахівців у майбутньому.

В цьому контексті науковці визначають кроки для покращення підготовки педагогічних кадрів у професійній освіті, адаптованої до вимог і сучасних тенденцій європейських систем освіти, а саме: внесення фахових педагогічних коледжів до переліку спеціалізації вищої освіти, запровадження спеціалізації «педагогіка початкової та дошкільної освіти» на заміну старій спеціалізації – «вчитель початкової освіти та дошкільної освіти», наявність факультетів психології та педагогічних наук як обов'язкова умова для створення кафедр початкової та дошкільної освіти [5, с. 3].

Ці елементи відображають важливі зміни у системі підготовки педагогічних кадрів, спрямовані на вдосконалення освітнього процесу і відповідь на сучасні вимоги європейських систем освіти. До того ж, вони сприяють підвищенню якості педагогічної підготовки і формуванню професіоналізму майбутніх фахівців на всіх рівнях освіти.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Проблематика обраної теми полягає у відсутності достатніх ресурсів, які б дозволили забезпечити педагогів необхідною підтримкою та можливістю професійного розвитку. Також слід мати на увазі, що професійна підготовка педагогічних кадрів потребує постійного вдосконалення та оновлення, щоб відповідати сучасним вимогам освіти. Для цього важливо відвідувати семінари, тренінги, конференції та інші освітні заходи, де можна отримати нові знання і навички. Необхідно читати професійну літературу, долучатися до професійних спілок та об'єднань, спілкуватися з колегами та вчитися від них. Тільки таким чином педагог може підтримувати високий рівень своєї професійної компетентності і успішно працювати зі здобувачами освіти.

Альтернатива цієї проблеми передбачає створення спеціальних програм для педагогів, які працюють у професійній освіті, що забезпечать їх необхідними знаннями і навичками для ефективної роботи. Важливо враховувати індивідуальні потреби та інтереси кожного педагога, щоб забезпечити їх успішний професійний розвиток.

Така система підготовки педагогів буде сприяти покращенню якості професійної освіти, а також підвищенню авторитету професії педагога, дозволить їм отримувати необхідні знання і навички для розвитку та реалізації свого потенціалу в освітній сфері.

Постановка завдання. Завданням даної статті є аналіз основних перспектив та тенденцій у підготовці педагогічних кадрів в Україні згідно з європейським виміром. Це

важлива проблема, яка впливає на якість освіти, розвиток економіки країни та культурний обмін з іншими країнами. Акцентування уваги на підготовці педагогічних кадрів з урахуванням європейських стандартів є необхідним кроком для підвищення якості освіти та підготовки кваліфікованих фахівців, які будуть успішно працювати в умовах глобалізації та культурного різноманіття.

Метою статті є розгляд сучасних тенденцій у підготовці педагогічних кадрів в Україні з використанням європейських стандартів та підкреслення важливості адаптації освітніх програм до потреб сучасного суспільства. Також, робота націлена на привертання уваги до необхідності постійного професійного розвитку викладачів та працівників освіти, щоб вони могли ефективно впроваджувати сучасні педагогічні технології та створювати стимулююче освітнє середовище для здобувачів освіти.

Результати дослідження. Для повного розуміння освітньої місії викладачів професійної освіти необхідно врахувати контекст, в якому вони працюють. На середньому рівні професійної освіти вони відповідають за забезпечення здобувачів освіти, молоді та дорослих знаннями та навичками, що призводить до отримання кваліфікації. Ця підготовка спрямована на інтеграцію в світ праці, а також на сприяння мобільності та адаптації до ринку праці. Крім того, у новій освітній системі професійна освіта також повинна надати можливість отримання знань здобувачам освіти, які бажають продовжити своє навчання.

Сьогоднішній світ невинно змінюється, і професійні вимоги до викладачів не залишаються осторонь. Тому, необхідно створювати систему моніторингу та оцінювання якості професійної підготовки педагогічних кадрів, щоб забезпечити постійне вдосконалення освіти. Важливими кроками у цьому процесі є стимулювання педагогів до неперервного професійного розвитку, забезпечення доступу до сучасних технологій та інновацій у професійній освіті через співпрацю з іншими організаціями, а також надання можливостей для отримання сертифікатів та відзнак за досягнення здобувачів освіти.

Реалізація програм професійного розвитку та безперервного навчання спрямована на розвиток як педагогічних кадрів, так і студентської молоді у контексті навчання протягом життя і є необхідним кроком у сучасному світі. Програми професійного розвитку допомагають викладачам оновлювати свої знання і навички з метою підвищення якості навчання. Вони також сприяють підвищенню ефективності роботи вчителя, його професійному зростанню та розвитку кар'єри. Для здобувачів освіти програми безперервного навчання є важливим інструментом для отримання нових знань, навичок і компетенцій, необхідних для успішної кар'єри. Це допомагає їм підтримувати конкурентоспроможність на ринку праці, а також розвивати креативність та здійснювати саморозвиток.

Один з головних принципів програм професійного розвитку та безперервного навчання полягає в тому, що навчання повинне бути постійним і систематичним. Це допомагає уникнути застою та залишатися в тренді з новітніми технологіями та методиками навчання.

Таким чином, розвиток програм професійного навчання є важливим елементом у підвищенні якості освіти та підготовці кваліфікованих кадрів для сучасного суспільства. Важливо, щоб зміст освіти відображав цінність міждисциплінарності та співпраці для досягнення цілей навчання [6]. Проекти мобільності для викладачів мають бути стимульовані, оскільки вони сприяють розвитку професійних навичок. Програми розвитку повинні їх готувати до міжкультурної співпраці та формування здобувачів освіти як європейських громадян. Потрібно підтримувати можливості вивчення європейських мов протягом усього навчання на рівні спеціалізованих мовних навичок.

Дослідження синтезу порівняльної перспективи традиційних і сучасних підходів до навчання в Україні виявляють ключові елементи систем підготовки педагогічних кадрів, що дозволяє висвітлити їх практичні особливості.

Дотепер в українській освіті спостерігається підвищення ролі та значення педагогічних кадрів у професійній підготовці, що відбувається в контексті концепції «навчання протягом життя». Однак виникає питання щодо того, як постійно покращувати свої навички, розвивати кар'єру, співпрацювати у проєктах, мати доступ до програм післядипломної освіти та акредитованих закладів освіти для неперервної освіти, просуватися в кар'єрі, забезпечувати гнучкість та мобільність через систему перенесення професійних кредитів в умовах війни?

Визначення освітньої політики щодо підготовки педагогічних кадрів в Україні являє собою складне завдання. Одним із головних аспектів аналізу освітньої політики є розгляд підготовки майбутніх педагогів як пріоритету української системи освіти, який часто недооцінюється, але насправді має прямий вплив на інші компоненти системних реформ [7].

Суттєвим чинником у процесі реформування системи професійної освіти є усвідомлення того, що це лише передумова для досягнення важливої мети: створення справжньої, орієнтованої, мотивованої та відкритої кар'єри для викладачів в Україні.

Розрив між початковою та безперервною освітою становить серйозну проблему, і потрібно знайти сучасні та гнучкі рішення для її вирішення. Співпраця між двома аспектами – початковим навчанням і професійною підготовкою – в поєднанні з узгодженістю освітньої політики є важливою. Схоже, що система передачі навчальних кредитів є основним критерієм для встановлення відповідності між початковою та додатковою освітою. Крім переваг і недоліків цієї системи, можна відзначити її значний внесок у модернізацію освітньої системи завдяки новим, гнучким та відкритим підходам.

Стратегія розвитку системи професійної освіти та підвищення кваліфікації педагогічних кадрів є одними із найважливіших кроків для реорганізації системи первинної та неперервної підготовки кадрів у сфері освіти. Ця стратегія передбачає впровадження інноваційних підходів до навчання, забезпечення якісної підготовки педагогічних працівників з урахуванням потреб ринку праці, а також постійне професійне самовдосконалення педагогів. Розвиток системи професійної освіти є провідним фактором в піднесенні якості освіти та розвитку суспільства загалом.

Підвищення професіоналізму педагогічних кадрів в Україні полягає в переосмисленні співвідношення між теоретичною та практичною частинами навчального плану підготовки педагогів. Це досягається шляхом подовження тривалості навчання до отримання диплома бакалавра або спеціаліста. Розвиток «освітнього ринку програм безперервної освіти», який ґрунтується на принципах чесної конкуренції, дозволяє викладачам користуватися різноманітними пропозиціями від концепції безперервної освіти для підвищення свого професіоналізму (табл. 1).

Щодо професійної підготовки педагогічних кадрів, їх приймають на роботу на основі їхньої кваліфікації у викладацькій сфері та здатності адаптуватися до неї. У більшості випадків викладачі набираються зсередини компанії, маючи професійно-технічну освіту та досвід у певній галузі.

Таблиця 1**Можливості безперервної освіти**

Підвищення якості освітнього процесу	Впровадження інноваційних підходів
Співвідношення структур і моментів педагогічної кар'єри з освітніми стандартами	Для забезпечення професійної динаміки через використання системи переказних професійних кредитів
Розвиток окремих сучасних інституційних структур	З метою оптимізації діяльності з підвищення кваліфікації педагогічних кадрів
Розширення специфічних умінь і навичок педагогів	Професійне використання інформаційно-комунікаційних технологій, підвищення технічної кваліфікації педагогів
Сучасний підхід до процесу початкової та безперервної підготовки педагогічних кадрів	Закріплює статус професії педагога, зосередженої на мобільності та еволюції, професійному розвитку та динаміці на європейському рівні

Джерело: власна розробка автора

Проте часто вони потребують додаткової підтримки та можливостей для професійного розвитку, яку може забезпечити як заклад освіти, так і роботодавець. Забезпечення кваліфікованих викладачів для професійної освіти є важливою проблемою, пов'язаною з дефіцитом робочої сили та різницею у заробітній платі між підприємствами та закладами освіти.

Згідно зі спільними європейськими принципами навичок та кваліфікації педагогів, основними стратегічними принципами, якими повинна керуватися система професійної освіти України у майбутньому, можуть бути:

1. Постійний професійний розвиток педагогів для підвищення якості навчання та результативності освіти.
2. Забезпечення доступу до актуальних технологій та інновацій в освітньому процесі, що сприятиме підвищенню мотивації здобувачів освіти і розвитку їхніх навичок.
3. Забезпечення інклюзивного навчання, яке враховуватиме індивідуальні потреби кожного здобувача та допоможе їм досягти максимального розвитку.
4. Підтримка міжкультурного діалогу та розвиток міжкультурної компетентності серед здобувачів і педагогів для підтримки гармонійних міжетнічних відносин в суспільстві.
5. Впровадження системи моніторингу та оцінювання, що дозволить вчасно виявляти проблеми в освітньому процесі та вносити необхідні зміни для його удосконалення.
6. Розробка та удосконалення системи початкової підготовки педагогічних кадрів через заклади вищої освіти з урахуванням навичок та стандартів якості, а також кар'єрного професіоналізму викладачів.

Створення системи навчання в контексті європейського безперервного професійного розвитку та навчання протягом усього життя є необхідним. Націленість системи навчання на розвиток та мобільність як на рівні початкової підготовки, так і у процесі підвищення кваліфікації, як і підтримка партнерства між школами та

підприємствами (промисловість, економічні партнери, постачальники освітніх послуг) в розвитку безперервної освіти є стратегічними для нової освіти України.

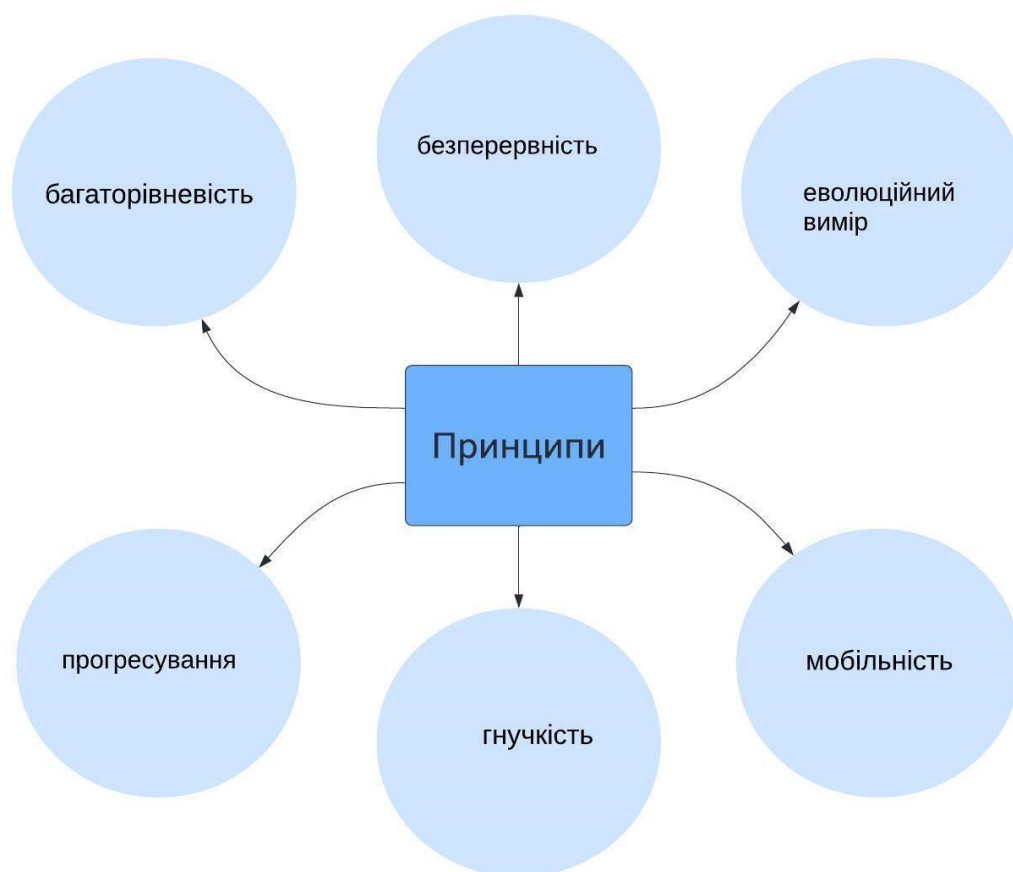
Серед основних напрямів діяльності є координація процесу розробки національних стандартів для педагогів-початківців і водночас для тих, хто має трохи більше досвіду роботи в системі професійної освіти, щоб визначити загальні та специфічні навички, які знаходяться у сферах, відмінних від розвитку кар'єри.

Для організації системи професійної освіти важливе обговорення навчальних планів для двох рівнів навчання – початкового та продовжуваного. Для початкової підготовки необхідно використовувати національні стандарти освітніх програм, де вводиться необов'язковий модульний компонент, професійну дидактику, педагогічну практику та модулі спеціалізації у галузі комп'ютерного навчання [8, с. 13].

Фундаментальними сучасними принципами, що регулюють процес підготовки педагогічних кадрів, є (рис. 1):

Рисунок 1

Сучасні принципи підготовки педагогічних кадрів: шлях до успіху

Джерело: власна розробка автора

Таким чином, ці принципи дозволяють забезпечити відповідність підготовки педагогічних кадрів вимогам сучасного освітнього процесу, а також забезпечують постійне підвищення якості навчання та розвитку педагогів (табл. 2):

Таблиця 2

Сучасні принципи, що регулюють процес підготовки педагогічних кадрів

Принципи	Опис
Принцип професійної компетентності	Педагог повинен мати не лише знання з певної предметної області, але і вміти ефективно застосовувати ці знання у практичній діяльності
Принцип педагогічної майстерності	Педагог має навчати з урахуванням індивідуальних особливостей здобувачів освіти, створювати сприятливу навчальну атмосферу і стимулювати їх до саморозвитку
Принцип педагогічної етики	Педагог зобов'язаний постійно підвищувати свою кваліфікацію, вдосконалювати свої навички і набувати нові знання
Принцип інноваційності	Педагог повинен використовувати сучасні педагогічні технології, методи і прийоми навчання для досягнення найкращих результатів у навчанні здобувачів освіти

Джерело: власна розробка автора

Університетські структури здійснюють підготовку педагогічних кадрів для професійної освіти згідно з вимогами системи освіти [9-12]. Підготовка педагогічних кадрів відбувається разом з науковою діяльністю протягом усіх років навчання. Хоча така система має свої позитивні сторони, вона також має недоліки, які призводять до негативних наслідків (табл. 3).

Таблиця 3

Недоліки в системі підготовки педагогічних кадрів

Недоліки	Наслідки
На рівні мотивації	Рішення здобувачів освіти у цій формі підготовки не відображають їх істинного бажання стати професіоналами в галузі освіти. Це лише формальний спосіб отримати можливість працевлаштування у майбутньому
На рівні доступу здобувачів освіти	Відсутність ефективної формули відбору здобувачів освіти, яка б дозволяла оцінити конкретну успішність і мотивацію
На навчальному рівні	Маргінальне становище на загальному рівні академічних досліджень психолого-педагогічних дисциплін по відношенню до навчальних дисциплін, непослідовність і фрагментарність психолого-педагогічної підготовки через її розподіл на кілька років навчання
На рівні сертифікації	Необхідність впровадження «педагогічного диплому» замість поточного сертифікату для майбутньої професії вимагає проведення підсумкової оцінки з метою отримання відповідної кваліфікації, після чого можна буде інтегрувати отримані навички в систему освіти
На організаційному рівні	Неможливість організації курсів педагогічної практики, необхідних для якісної підготовки до професії, через нестачу досвідчених викладачів, відсутність чітко визначеного статусу застосування, а також недостатньо серйозне ставлення закладів освітнього напрямку

Джерело: власна розробка автора

Відносно постійної підготовки педагогічних кадрів в Україні, рамковий документ щодо системи кредитів був розроблений з метою заохочення професіоналізму та використання конкретних професійних критеріїв для розвитку кар'єри. Програми навчання були розширені за допомогою впровадження нових видів діяльності, таких як комп'ютерні освітні технології, а також переглянуті для отримання наукового ступеня [10]. Дані заходи сприяли покращенню якості підготовки педагогічних працівників і підвищили їхню професійну кваліфікацію.

Для забезпечення неперервної освіти важливо зміцнити роль Національного центру підготовки педагогічних кадрів у доуніверситетській освіті, який спеціалізується на сертифікації програм неперервної освіти для кадрів університетської освіти. Також потрібно відновити спеціалізовані комісії для сертифікації програм неперервної освіти, визнавши при цьому навички, набуті після європейської мобільності.

Всі ці заходи сприятимуть зміцненню автентичного «освітнього ринку програм безперервної освіти», що ґрунтується на системі чесної конкуренції, керованої Національним центром підготовки педагогічних кадрів доуніверситетської освіти. Важливо, щоб програми, які вже отримали дозвіл, також підлягали контролю для забезпечення збереження початкових стандартів якості.

З точки зору професійного розвитку та кар'єрного просування, вкрай необхідно забезпечити певну послідовність на початку викладацької кар'єри через адаптацію системи сертифікації до професійних механізмів найму. Умовою для з'ясування питання щодо ролі і значення педагогічних кадрів у професійній освіті в Україні є проведення наукових досліджень, аналіз законодавства, педагогічної практики та інших джерел інформації, співбесіди з фахівцями у галузі освіти, опитування здобувачів освіти, випускників і роботодавців щодо якості підготовки фахівців, а також залучення експертів і педагогічних працівників до обговорення цього питання.

Тим не менш, існують перспективи для досліджень щодо того, як сучасні технології впливають на професійний розвиток педагогічних кадрів і на якість освіти. Водночас нагальним питанням є проведення досліджень щодо вимог роботодавців до педагогічних працівників і розробка програм професійної підготовки, що враховують ці вимоги. Питання аналізу новітніх тенденцій в освіті та розробка стратегій для розвитку професійних навичок педагогів залишається актуальним. Також перспективним є вивчення механізмів та вагомості для кар'єрного розвитку сертифікації та атестації педагогічних кадрів. Дослідження змін в системі підвищення кваліфікації педагогічних працівників і їх вплив на якість освіти допоможуть краще зрозуміти роль і значення педагогічних кадрів у сучасній освіті, а також сприятимуть підвищенню якості професійної підготовки викладачів.

Висновки. У професійній освіті важливу роль відіграють педагогічні працівники, які допомагають формуванню професійних навичок майбутніх фахівців і їх готовності до працевлаштування. Вони не лише передають знання, але й долучаються до розвитку практичних умінь, виховання та формування цінностей здобувачів освіти. Педагоги також є посередниками між закладом освіти і бізнес-середовищем, сприяючи співпраці з підприємствами для адаптації освітніх програм до потреб ринку праці. Гарантування європейського виміру в підготовці педагогічних кадрів є суттєвим для культурного перевизначення та євроінтеграції. Метод літературного аналізу показав, що європейський вимір передбачає розвиток міжкультурної компетентності та мовної політики. Реалізація міжнародних проєктів та програм обміну стимулюватиме розвиток педагогічних кадрів з європейським виміром. Важливою є активна участь закладів освіти України у підготовці спеціалістів, готових працювати в умовах глобалізації і культурного різноманіття, та впровадження загальноєвропейських принципів підготовки педагогічних кадрів для відповіді на виклики часу.

Список використаних джерел

1. Шквир О. Л. Організація навчання як дослідження – умова ефективної підготовки майбутніх учителів початкових класів до проведення педагогічних досліджень. *Підготовка вчителя нової української школи: проблеми та шляхи їх вирішення* : матеріали міжвузівської (заочної) науково-практичної конференції (м.Хмельницький, 28 лютого 2017). Хмельницький : ХГПА, 2017.С 316-319.
2. Чжао Ган. Значення мовної освіти в стратегії підготовки педагогічних кадрів. *Освітній дискурс : збірник наукових праць = Educational discourse : collection of scientific papers* / Голов. ред. О. П. Кивлюк. Київ : ТОВ “Науково-інформаційне агентство “Наука-технології-інформація”, 2023. Вип. 45 (7-9). С. 39-48.
3. Майборода Т. М. Особливості регулювання освітньої сфери в системі національного господарства. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія «Економічні науки»*. Київ, 2019. №2(133). С.30-40.
4. Вовк М. Тенденції розвитку педагогічної освіти в Україні: виклики та перспективи. *Естетика і етика педагогічної дії*, 2020. № 22. С. 150-165.
5. Кремень В. Г., Луговий В. І., Топузов О. М., Регейло І. Ю., Базелюк Н. В. Про виконання Програми спільної діяльності Міністерства освіти і науки України та Національної академії педагогічних наук України на 2017-2020 роки. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. Київ, 2020. Т. 2, № 2. URL: <https://doi.org/10.37472/2707-305x-2020-2-2-2-3> (дата звернення: 15.01.2024).
6. Хоружий Г. Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2012. 320 с.
7. Волошина О. В., Свиначик А. М. Формування ціннісної спрямованості майбутніх учителів у процесі вивчення педагогічних дисциплін. *Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції*: матер. Міжнар. наук.-метод. конф. (Суми, 29-30 травня 2020 р.) / ред. колегія : В.М. Завгородня, А.М. Куліш, та ін. Суми : Сумський державний університет, 2020. С. 204- 207.
8. Столяренко О. В., Столяренко, О. В. Моделювання педагогічної діяльності у підготовці фахівця: навчальний посібник. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД, 2015. 196 с.
9. Ничкало Н., Лук'янова Л., Хомич Л. Професійна підготовка вчителя: українські реалії, зарубіжний досвід : наук.-аналіт. доп. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України; за ред. В. Кременя. Київ : Вид-во ТОВ «Юрка Любченка». 2021. 54 с.
10. Педагогічна освіта і професійна підготовка в сучасному соціокультурному середовищі : монографія / Г. Товканець та ін. ; за заг. ред. Г. Товканець ; упоряд. Т. Молнар ; Мукачів. держ. ун-т. Мукачево : Ред.-вид. центр МДУ, 2018. 330 с.
11. Тихонова Н. Концепція підприємницької екосистеми в професійній (професійно-технічній) освіті України. *Grail of Science*. 2023. № 25. С. 391–393. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.03.2023.066> (дата звернення: 13.01.2024).
12. Танана С. Специфіка застосування інноваційних педагогічних технологій у професійній підготовці майбутніх учителів іноземних мов в ЗВО України. *Перспективи та інновації науки*. 2024. № 2(36). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-2\(36\)-524-532](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-2(36)-524-532) (дата звернення: 13.01.2024).